

เจตคติและการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กของผู้ดูแลเด็ก ในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดลำพูน

แพรว สมบัติใหม่*
ปริญวัน จันทร์ศิริ**

Sombatmai P, Chandarasiri P. Attitudes and childcare functions of caregivers in private childcare centers in Lamphun Province. Chula Med J 2012 Sep - Oct; 56(5): 613 - 25

- Background** : *In modern society, a child caregiver has become the main person for giving care to children that performs childcare function like family function. It must be realized in the characteristics of caregivers, especially, the attitudes and childcare functions, which can be influential to the child. So there has been limited that researchers are interested to study on attitude and childcare functions.*
- Objective** : *To examine the attitude, childcare functions and associated factors among attitudes and performance in the care of children who work in childcare centers of Lamphun Province.*
- Design** : *A cross – sectional descriptive study.*
- Setting** : *Private childcare centers in Lamphun Province.*
- Materials and Methods** : *Data were collected from 121 caregivers who worked in childcare centers in Lamphun Province by using 6 questionnaires comprising of: 1) demographic data; 2) attitude toward children; 3) attitude toward childcare work; 4) interview performance of caregivers of children about parenting infants and toddlers; 5) evaluation of the performance of child rearing infants; 6) evaluation of the performance of child rearing toddler.*

* นิสิตปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

** ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- Results** : *Out of 121 caregivers in childcare centers of the Lamphun Province, 71.9% had a positive attitude toward children and 69% had a positive attitude toward childcare functions. Regarding the performance in the care of children, 32.2% were of good level. The age of the caregivers was significantly associated with the attitude towards the child ($p < 0.05$). Caregivers' marital status, caregivers' income, and duration of the working hours (per day) were significantly associated with the attitude toward childcare functions ($p < 0.05$). Level of education, age range of children, and welfare were significantly associated with performance in the care of the child ($p < 0.05$).*
- Conclusion** : *The results of this study suggest that caregivers had a positive attitude both toward children and toward childcare functions. The performance in the care of children was in good level while partial function had deficiency. These findings may help related organizations to improve the performance in the care of the child.*
- Keywords** : *Attitudes, childcare functions, caregivers.*

Reprint request: Chandarasiri P. Department of Psychiatry, Faculty of Medicine, Chulalongkorn University, Bangkok 10330, Thailand.

Received for publication. April 8, 2011.

แพรว สมบัติใหม่, ปรีชวัน จันทร์ศิริ. เจตคติและการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กของผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของ จังหวัดลำพูน. จุฬาลงกรณ์เวชสาร 2555 ก.ย. - ต.ค.; 56(5): 613 - 25

- เหตุผลของการทำวิจัย** : ในปัจจุบันผู้ดูแลเด็กเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับเด็ก ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ที่ตนได้รับก็เสมือนการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลหนึ่งของครอบครัว จึงต้องมีการตระหนักถึงในส่วนคุณลักษณะของผู้ดูแลเด็ก โดยเฉพาะเจตคติ และการปฏิบัติต่อดูกิ่งถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลต่อตัวเด็ก ซึ่งยังมีการศึกษาในเรื่องนี้ อยู่ค่อนข้างน้อย จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้
- วัตถุประสงค์** : เพื่อศึกษาเจตคติ การปฏิบัติหน้าที่ดูแลเด็ก และปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติและการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กของผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดลำพูน
- รูปแบบการวิจัย** : การศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง
- สถานที่ทำการศึกษา** : สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดลำพูน
- กลุ่มตัวอย่างและวิธีการศึกษา** : เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ดูแลเด็ก จำนวนทั้งหมด 121 คน โดยใช้แบบสอบถามทั้งหมด 6 ชุด ได้แก่ 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามเจตคติต่อดูกิ่ง 3) แบบสอบถามเจตคติต่อการทำงานดูแลเด็ก 4) แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานของผู้ดูแลเด็กวัยเด็กทารกและเด็กวัยเตาะแตะ 5) แบบประเมินการปฏิบัติของผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กทารก 6) แบบประเมินการปฏิบัติของผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยเด็กเตาะแตะ วิเคราะห์โดยใช้สถิติ *t-test*, ANOVA และ *Pearson's product moment correlation coefficient*

- ผลการศึกษา** : พบว่าผู้ดูแลเด็กมีเจตคติที่ดีต่อเด็กและต่อการทำงานดูแลเด็ก (ร้อยละ 71.9, 69.4 ตามลำดับ) และพบว่าผลการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็กมีการปฏิบัติงานที่ดี (ร้อยละ 32.2) โดยมีปัจจัยที่สัมพันธ์กับเจตคติต่อเด็ก ได้แก่ อายุของผู้ดูแลเด็ก ($p < 0.05$) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับเจตคติต่อการทำงานของผู้ดูแลเด็ก ได้แก่ สถานภาพสมรสของผู้ดูแลเด็ก รายได้ต่อเดือนของผู้ดูแลเด็ก และจำนวนชั่วโมงในการทำงานต่อหนึ่งวัน ($p < 0.05$) และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็ก ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ดูแลเด็ก ช่วงอายุของเด็กที่ผู้ดูแลรับผิดชอบ และสวัสดิการที่ผู้ดูแลเด็กได้รับ ($p < 0.05$) และรายได้ต่อเดือนของผู้ดูแลเด็ก ($p < 0.01$) โดยพบว่าเจตคติของผู้ดูแลเด็กทั้งในเจตคติต่อเด็ก และเจตคติต่อการทำงานดูแลเด็กมีความสัมพันธ์กับการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็ก
- สรุป** : ผู้ดูแลเด็กมีเจตคติที่ดีต่อเด็กและต่อการทำงานดูแลเด็ก รวมถึงผลการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็กมีการปฏิบัติงานที่ดี ใกล้เคียงกับการศึกษาอื่น แต่มีผลด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กที่ยังบกพร่อง ซึ่งอาจนำผลที่ได้นี้ไปเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาต่อไป
- คำสำคัญ** : เจตคติ, การปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็ก, ผู้ดูแลเด็ก.

เด็ก ถือได้ว่าเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต ซึ่งในการที่เด็กคนหนึ่งจะพัฒนาไปสู่ผู้ใหญ่ที่เป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศได้นั้น นอกเหนือจากปัจจัยด้านพันธุกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กนั้น ก็ยังมีปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการต่าง ๆ ด้วย⁽¹⁾ โดยผ่านทางกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการอบรมเลี้ยงดูจากสถาบันต่าง ๆ ในสังคม⁽²⁾ แต่สถาบันหลักที่ถือได้ว่าเป็นสถาบันแรกของการสร้างกระบวนการเหล่านั้นก็คือ สถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันแรกที่เป็นตัวแบบและมีอิทธิพลต่อเสริมสร้างพัฒนาการ ของเด็กให้เป็นไปอย่างเหมาะสม ทั้งด้านร่างกาย ด้านสังคม ด้านอารมณ์และด้านสติปัญญา

แต่หากในสภาพสังคมปัจจุบันที่มีสภาพการเป็นอยู่ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ที่ครอบครัวจะเป็นครอบครัวขยาย ซึ่งจะมีทั้งบิดา มารดาและญาติพี่น้องในการดูแลเด็ก กลายเป็นครอบครัวเดี่ยว ซึ่งจะประกอบด้วย บิดา มารดาและบุตร ซึ่งทำให้ขาดบุคคลที่จะช่วยดูแลเด็ก⁽³⁾ อีกทั้งในช่วงเวลากลางวันสมาชิกภายในครอบครัวทั้งบิดาและมารดามีความจำเป็นที่จะต้องทำงานทั้งคู่ จึงทำให้ครอบครัวต้องหาบุคคลที่มาช่วยในการดูแลบุตรในช่วงเวลาที่บิดาและมารดาออกไปทำงานนอกบ้าน จึงทำให้สถานรับเลี้ยงเด็ก จึงมาเป็นทางเลือกหนึ่งของครอบครัวในการที่จะนำเด็กไปฝากดูแล⁽⁴⁾ โดยมีผู้ดูแลเด็กที่จะเป็นบุคคลที่มีหน้าที่และรับผิดชอบในการดูแลเด็ก และถือได้ว่าเป็นบุคคลที่ความใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุดรองจากบุคคลภายในครอบครัว จึงทำให้ผู้ดูแลเด็กกลายเป็นบุคคลหนึ่งที่กล่าวได้ว่าเป็นตัวแบบและมีอิทธิพลต่อเด็ก⁽⁵⁾ เลยทำให้ผู้ดูแลเด็กจำเป็นต้องมีการตระหนักถึงการปฏิบัติตนที่จะสามารถดูแลเด็กที่ดีได้ ซึ่งผู้ดูแลเด็กควรมีคุณลักษณะ โดยเฉพาะในด้านของเจตคติทั้งต่อตัวเด็ก และต่อการทำงานดูแลเด็กที่จะส่งผลกระทบต่อแนวโน้มของการเกิดพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึก ในการดูแลเด็กให้ดำเนินไปในทิศทางที่เหมาะสมตามหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ ซึ่งเปรียบเสมือนการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว⁽⁶⁾ เพื่อที่จะลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นทั้งกับครอบครัวและตัวเด็กเอง

ในปัจจุบันการศึกษาเจตคติของผู้ดูแลเด็กนั้นยังมีการศึกษาอยู่จำนวนน้อย โดยเฉพาะเจตคติทั้งต่อตัวเด็ก และเจตคติต่อการทำงานดูแลเด็ก รวมถึงการศึกษาในส่วนของการปฏิบัติหน้าที่ดูแลเด็ก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเจตคติต่อเด็กและเจตคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเจตคติ และการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กของผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของ จังหวัดลำพูน เพื่อจะเป็นแนวทางในการให้ข้อมูลความรู้ วางแผนและพัฒนาด้านการเลี้ยงดูเด็กของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณแบบพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross-sectional Descriptive Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดลำพูน โดยผู้ดูแลเด็กเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลเด็ก สามารถพูดคุยติดต่อสื่อสารได้ หรือสามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้ ซึ่งสมัครใจให้ความร่วมมือในการวิจัยโดยลงชื่อในใบยินยอมให้ความร่วมมือ ซึ่งเก็บรวบรวมจากจำนวนประชากรทั้งหมด 121 คน จึง ไม่มีการสุ่มตัวอย่าง โดยการศึกษานี้ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แบบสอบถามที่ใช้มีทั้งหมด 6 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ข้อมูลด้านอายุ ระดับการศึกษา เศรษฐฐานะ สถานภาพสมรส ประวัติการเจ็บป่วยหรือโรคประจำตัว ประสบการณ์ในการทำงาน ระยะเวลาในการทำงานดูแลเด็ก จำนวนชั่วโมงในการทำงานต่อวัน สวัสดิการที่ได้รับ จำนวน 12 ข้อ โดยผู้ตอบแบบ สอบถามทำแบบทดสอบนี้ด้วยตนเอง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อเด็กของดวงพร หัวเมืองแก้ว⁽⁷⁾ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน และได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.72 จำนวน 15 ข้อ โดยมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือเห็นด้วย

อย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ๆ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ผู้วิจัยแปลผลโดยใช้ค่าคะแนน รวมทั้งปรับค่าคะแนนตามเกณฑ์ (ดี - ปานกลาง - ไม่ดี) ให้สอดคล้องกับที่ผู้พัฒนาเครื่องมือเสนอไว้ โดยผู้ตอบแบบสอบถามทำแบบทดสอบนี้ด้วยตนเอง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อการทำงานดูแลเด็กของนิคม พรหมย้อย⁽⁸⁾ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.94 จำนวน 60 ข้อ โดยมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ๆ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ผู้วิจัยแปลผลโดยใช้ค่าคะแนน รวมทั้งปรับค่าคะแนนตามเกณฑ์ (ดี - ปานกลาง - ไม่ดี) ให้สอดคล้องกับที่ผู้พัฒนาเครื่องมือเสนอไว้ โดยผู้ตอบแบบสอบถามทำแบบ ทดสอบนี้ด้วยตนเอง

ส่วนที่ 4 แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานของผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กทารกและเด็กวัยเตาะแตะของวรรณภา สุคนธ์รัตน์⁽⁹⁾ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.85 ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 13 ข้อจะเป็นแบบให้เลือกรับตอบ คือปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ นโยบายของสถานรับเลี้ยงเด็ก การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ และการติดต่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ผู้วิจัยแปลผลโดยใช้ค่าคะแนนรวมทั้งปรับค่าคะแนนตามเกณฑ์ (บกพร่อง - พอใช้ - ดี - ดีมาก) ให้สอดคล้องกับที่ผู้พัฒนาเครื่องมือเสนอไว้ แบบทดสอบนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

ส่วนที่ 5 แบบประเมินการปฏิบัติของผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กทารก (0 - 1 ปี) ของวรรณภา สุคนธ์รัตน์ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.87 ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 50 ข้อ จะเป็นแบบให้เลือกรับตอบ คือปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ ผู้วิจัยแปลผลโดยใช้ค่าคะแนนรวมทั้งปรับค่าคะแนนตามเกณฑ์ (บกพร่อง - พอใช้ - ดี - ดีมาก) ให้สอดคล้องกับที่ผู้พัฒนาเครื่องมือเสนอไว้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

ส่วนที่ 6 แบบประเมินการปฏิบัติของผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยเด็กเตาะแตะ (1 ปีขึ้นไป - 3 ปี) ของวรรณภา สุคนธ์รัตน์

ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.81 ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 50 ข้อ จะเป็นแบบให้เลือกรับตอบ คือปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ ผู้วิจัยแปลผลโดยใช้ค่าคะแนน รวมทั้งปรับค่าคะแนนตามเกณฑ์ (บกพร่อง - พอใช้ - ดี - ดีมาก) ให้สอดคล้องกับที่ผู้พัฒนาเครื่องมือเสนอไว้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ใช้สถิติเชิงอนุมาน (inferential Statistic) ได้แก่ การทดสอบ t - test, One way ANOVA และ Pearson's product moment correlation coefficient ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติ และการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็ก โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่น้อยกว่า 0.05

ผลการศึกษา

จากประชากรที่ทำการศึกษา จำนวน 121 คน พบว่ามีอายุโดยเฉลี่ยจะอยู่ที่ 36.4 ปี ส่วนมากจะมีอายุอยู่ในระหว่าง 26 - 35 ปี ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ากับ ปวช. ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน และมากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท ส่วนใหญ่ระบุสถานภาพโสดร้อยละ 53.7 มีโรคประจำตัวร้อยละ 5.8 โดยส่วนมากผู้ดูแลเด็กจะมีประสบการณ์ในการดูแลเด็กมาคิดเป็นร้อยละ 91.7 ซึ่งมีประสบการณ์ในการดูแลเด็กโดยเฉลี่ยจะอยู่ที่ 8.0 ปี ส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่าง 4 - 10 ปี และส่วนมากผู้ดูแลเด็กจะดูแลเด็กในช่วงอายุ 1 ปีขึ้นไปถึง 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 87.6 ซึ่งจะต้องดูแลเด็กโดยเฉลี่ยจะอยู่ที่ 9.7 ชั่วโมงต่อวัน มีผู้ดูแลเด็ก 1 ใน 4 ในหนึ่งเดือนที่ผ่านมาก่อนการศึกษาที่มาทำงานไม่ครบตามที่กำหนด และมีผู้ดูแลเด็ก 2 ใน 3 ที่ไม่ได้รับสวัสดิการใด ๆ ในการทำงานเลย (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1. แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ดูแลเด็ก (N = 121)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ			โรคประจำตัวหรือปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	21	17.4	มี	7	5.8
26 - 35 ปี	46	38.0	ไม่มี	114	94.2
37 - 45 ปี	21	17.4	การมีประสบการณ์ในการดูแลเด็ก		
มากกว่า 45 ปี	33	27.3	มี	111	91.7
(mean = 36.44 , S.D. = 11.17 , min = 18 , max = 62)			ไม่มี	10	8.3
ระดับการศึกษา			ช่วงอายุของเด็กในการดูแล		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	1	0.8	ต่ำกว่า 1 ปี	15	12.4
ประถมศึกษา	7	5.8	1 ปีขึ้นไป -3 ปี	106	87.6
มัธยมศึกษาตอนต้น	19	15.7	ระยะเวลาในการมีประสบการณ์การดูแลเด็ก		
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	35	28.9	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี	40	33.1
อนุปริญญา/ปวส.	18	14.9	4-10 ปี	52	43.0
ปริญญาตรี	39	32.2	มากกว่า 10 ปี	29	24.0
สูงกว่าปริญญาตรี	2	1.7	(mean = 8.05, S.D. = 7.58 , min = 0.2 , max = 31)		
รายได้ต่อเดือน(บาท)			จำนวนชั่วโมงในการทำงานดูแลเด็ก(ชั่วโมงต่อวัน)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000	41	33.9	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8	34	28.1
5,001-10,000	68	56.2	9 - 11	74	61.2
10,001-15,000	5	4.1	มากกว่า 11	13	10.7
มากกว่า 15,001	7	5.7	(mean 9.69, S.D. = 1.61 , min = 6, max = 18)		
สถานภาพสมรส			ความครบถ้วนในการมาทำงาน(หนึ่งเดือนที่ผ่านมา)		
โสด	38	31.4	มาทำงานครบ	95	78.5
สมรสและอยู่ด้วยกัน	65	53.7	มาทำงานไม่ครบ	26	21.5
สมรสและไม่ได้อยู่ด้วยกัน	3	2.5	สวัสดิการที่ได้รับ		
หม้าย	5	4.1	มี	45	37.2
หย่า	3	2.5	ไม่มี	76	62.8
แยกกันอยู่	1	0.8			
อยู่ด้วยกัน แต่ไม่ได้สมรส	6	5.0			

ด้านของการดำเนินการของสถานรับเลี้ยงเด็ก ตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็ก ในภาพรวม 3 ใน 5 ตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็กมีการรับรู้ว่าสถานรับเลี้ยงเด็กของที่ตนทำงานอยู่ มีการดำเนินการอยู่ในระดับที่ดีมาก แต่กลับพบว่า 1 ใน 5 ของด้านนโยบายของสถานรับเลี้ยงเด็ก และด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ที่ผู้ดูแลเด็กมีการรับรู้ที่ว่าสถานรับเลี้ยงเด็กที่ตนทำงานอยู่ยังมีการดำเนินการที่อยู่ในระดับที่บกพร่อง (ตารางที่ 2)

ด้านเจตคติต่อเด็กและเจตคติต่อการทำงานดูแลเด็กตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็กในภาพรวม 3 ใน 4 ตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็กในเรื่องการมีเจตคติต่อเด็กที่ตนดูแลอยู่ และเจตคติต่อการทำงานดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็กมีการรับรู้ว่า ผู้ดูแลเด็กมีเจตคติทางบวกทั้งเจตคติต่อเด็กและเจตคติต่อการทำงานดูแลเด็ก (ตารางที่ 3)

ด้านของการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กตามการรับรู้ของผู้วิจัย ในภาพรวมผู้วิจัยได้

ประเมินปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กของผู้ดูแลเด็กว่า ส่วนใหญ่ผู้ดูแลเด็กมีการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กที่ดี รองลงมาผู้ดูแลเด็กจะมีการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กที่พอใช้ และดีมาก ซึ่งทั้ง 3 ระดับนี้มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน แต่กลับพบว่า 2 ใน 5 ของในด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ผู้วิจัยมีประเมินการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับที่บกพร่อง และ 1 ใน 5 ของด้านการติดต่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ผู้วิจัยมีประเมินการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับที่บกพร่องเช่นกัน (ตารางที่ 4)

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของผู้ดูแลเด็กทั้งในเจตคติต่อเด็ก และเจตคติต่อการทำงานดูแลเด็กตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็ก รวมถึงการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็กแล้วแต่มีความสัมพันธ์กันต่อการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กตามการรับรู้ของผู้วิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < 0.05$ และ $p < 0.01$ ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 2. การดำเนินการของสถานรับเลี้ยงเด็กตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็ก (N = 121)

การดำเนินการของสถานรับเลี้ยงเด็ก	บกพร่อง (%)	พอใช้ (%)	ดี (%)	ดีมาก (%)
1. ด้านนโยบายของสถานรับเลี้ยงเด็ก	26(21.5)	35(28.9)	-	60(49.6)
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	25(20.7)	21(17.4)	-	75(62.0)
3. ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้	1(0.8)	-	40(33.1)	80(66.1)
4. ด้านการติดต่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	3(2.5)	6(5.0)	-	112(92.6)
การดำเนินการของสถานรับเลี้ยงเด็กโดยภาพรวม	4(3.3)	18(14.9)	20(16.5)	79(65.3)

ตารางที่ 3. เจตคติตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็ก (N = 121)

เจตคติตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็ก	ทางลบ (%)	ปานกลาง (%)	ทางบวก (%)
- เจตคติต่อเด็กตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็ก	-	34 (28.1)	87 (71.9)
- เจตคติต่อการทำงานดูแลเด็กตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็ก	-	37 (30.6)	84 (69.4)

ตารางที่ 4. การประเมินการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กตามการรับรู้ของผู้วิจัย (N = 121)

การประเมินการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็ก	บกพร่อง (%)	พอใช้ (%)	ดี (%)	ดีมาก (%)
1. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	50 (41.3)	10 (8.3)	25 (20.7)	36 (29.8)
2. ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ส่งเสริมพัฒนาการและ การเรียนรู้	9 (7.4)	18 (14.9)	36 (29.8)	58 (47.9)
3. ด้านการติดต่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	27 (22.3)	26 (21.5)	15 (12.4)	53 (43.8)
การประเมินการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กโดยภาพรวม	9 (7.4)	38 (31.4)	39 (32.2)	35 (28.9)

ตารางที่ 5. ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของผู้ดูแลเด็กและการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็กต่อการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กตามการรับรู้ของผู้วิจัย

ปัจจัยศึกษา	การประเมินการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กตามการรับรู้ของผู้วิจัย
r	
เจตคติต่อเด็กตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็ก	0.786*
เจตคติต่อการทำงานดูแลเด็กตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็ก	0.854*
การดำเนินงานสถานรับเลี้ยงเด็กตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็ก	0.590**

*p<0.05, **p<0.01

เมื่อวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับเจตคติต่อเด็กของผู้ดูแลเด็ก คือ อายุของผู้ดูแลเด็ก (p < 0.05) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับเจตคติต่อการทำงานของผู้ดูแลเด็ก ได้แก่ สถานภาพสมรสของผู้ดูแลเด็ก (p < 0.05) รายได้ต่อเดือนของผู้ดูแลเด็ก (p < 0.05) และจำนวนชั่วโมงในการทำงานต่อหนึ่งวัน (p < 0.05) ส่วนปัจจัยที่สัมพันธ์ทางสถิติกับการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กจากการประเมินของผู้วิจัย ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ดูแลเด็ก (p < 0.05) ช่วงอายุของเด็กที่ผู้ดูแลรับผิดชอบ (p < 0.05) และสวัสดิการที่ผู้ดูแลเด็กได้รับ (p < 0.05) และรายได้ต่อเดือนของผู้ดูแลเด็ก (p < 0.01) (ตารางที่ 6)

การอภิปรายผล

ในการศึกษาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

เจตคติ การปฏิบัติหน้าที่ดูแลเด็ก และปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติ และการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กของผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดลำพูน จำนวน 121 คน ผลการศึกษาพบว่าผู้ดูแลเด็กมีการรับรู้ว่าคุณดูแลเด็กมีเจตคติที่ดีทั้งเจตคติต่อเด็ก และเจตคติต่อการทำงานดูแลเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของดวงพร หัวเมืองแก้ว⁽⁷⁾ ในการวัดเจตคติต่อเด็กของพี่เลี้ยงเด็กและของทักดาว ลออวิโรจน์⁽¹⁰⁾ ที่ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานดูแลเด็ก ซึ่งมีปัจจัยหลายด้านที่เอื้อต่อการเกิดเจตคติ ดังในการศึกษาคั้งนี้ที่พบว่าผู้ดูแลเด็กมีประสบการณ์ในการดูแลเด็กร้อยละ 91.7 และมีประสบการณ์ในการดูแลเด็กโดยเฉลี่ยจะอยู่ที่ 8.0 ปี จึงอาจทำให้ผู้ดูแลเกิดการเรียนรู้ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับทั้งตัวเด็กและทั้งการทำงานในการดูแลเด็กได้⁽¹¹⁾

ตารางที่ 6. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อเจตคติตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็กและการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กตามการรับรู้ของผู้วิจัย

ปัจจัยศึกษา	จำนวนคน	mean	SD	t/F	p-value
เจตคติต่อเด็กตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็ก					
อายุของผู้ดูแลเด็ก				2.984	0.034*
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	21	59.52	4.27		
26 - 35 ปี	46	59.28	5.62		
37 - 45 ปี	21	58.29	5.18		
มากกว่า 45 ปี	33	55.76	6.69		
เจตคติต่อการทำงานดูแลเด็กตามการรับรู้ของผู้ดูแลเด็ก					
สถานภาพสมรสของผู้ดูแลเด็ก				-2.479	0.015*
โสด	47	225.00	21.12		
สมรส	74	235.45	23.47		
รายได้ต่อเดือนของผู้ดูแลเด็ก				3.282	0.041*
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	41	226.20	21.75		
5,001 - 10,000 บาท	68	232.12	22.02		
มากกว่า 10,000 บาท	12	245.00	28.75		
จำนวนชั่วโมงในการทำงานต่อหนึ่งวัน				4.104	0.019*
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 ชั่วโมง	34	227.18	23.03		
9 - 11 ชั่วโมง	74	235.62	23.09		
มากกว่า 11 ชั่วโมง	13	218.31	16.52		
การปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กจากการประเมินของผู้วิจัย					
ระดับการศึกษาของผู้ดูแลเด็ก				4.178	0.018*
ประถมศึกษา	8	74.50	11.94		
มัธยมศึกษา และอนุปริญญา	54	72.41	11.68		
ปริญญาตรีขึ้นไป	59	78.81	11.95		
รายได้ต่อเดือนของผู้ดูแลเด็ก				7.697	0.001**
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	41	71.02	12.41		
5,001-10,000 บาท	68	79.29	11.02		
มากกว่า10,000บาท	12	71.00	11.04		
ช่วงอายุของเด็กที่ผู้ดูแลรับผิดชอบ				-2.731	0.007*
ต่ำกว่า 1 ปี	15	67.87	13.36		
1 ปีขึ้นไป -3 ปี	106	76.77	11.60		
สวัสดิการที่ผู้ดูแลเด็กได้รับ				-2.219	0.028*
ไม่มี	76	73.82	11.14		
มี	45	78.80	13.20		

*p <0.05, **p <0.01

ในด้านของการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็ก จากการประเมินโดยผู้วิจัย ส่วนใหญ่ผู้ดูแลเด็กมีการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วรนาฏ สุคนธ์รัตน์⁽⁹⁾ แต่มีด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ที่ผลการประเมินการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับที่บกพร่อง ซึ่งมาจากการที่ขาดความพร้อมและการสนับสนุนทางการเงิน และขาดการตระหนักถึงความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา อังศุมาลิน บุญยั้ง⁽¹²⁾ ได้ทำการศึกษาในเรื่องของการดำเนินงานของธุรกิจสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนที่ในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนส่วนใหญ่มักจะเกิดความบกพร่องในด้านนี้ ซึ่งในการเกิดความบกพร่องในด้านนี้ สามารถส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กในด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญาได้ ดังเช่นทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของ Erikson⁽¹³⁾ ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของช่วงแรกของชีวิตที่เป็นช่วงที่จะเด็กจะมีการพัฒนาความสนใจต่อสิ่งรอบข้าง จากการได้รับการตอบสนองและการกระตุ้นในสิ่งที่เด็กต้องการ ซึ่งหากได้รับการตอบสนองที่เหมาะสมก็จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาความมั่นใจและไว้วางใจต่อสิ่งรอบตัวมากขึ้นทำให้เด็กมีความมั่นใจและกล้าที่จะทำในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งหากเด็กได้รับการกระตุ้นและพัฒนาที่เหมาะสมแล้วก็จะส่งผลต่อการพัฒนาไปสู่ในวัยต่าง ๆ ต่อไป

ในส่วนการประเมินการดำเนินการของสถานรับเลี้ยงเด็กตามการรับรู้ของผู้ดูแล และการประเมินการดำเนินการของสถานรับเลี้ยงเด็กตามการรับรู้ของผู้วิจัย จะเห็นว่าผู้ดูแลเด็กมีการประเมินให้การดำเนินการของตนอยู่ในระดับที่ดีมาก ซึ่งมีความแตกต่างจากผู้วิจัยทำประเมิน โดยเฉพาะในด้านของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ที่ผลการประเมินของผู้วิจัยพบว่าส่วนใหญ่การดำเนินการด้านนี้ยังบกพร่อง โดยในการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้จะต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการ ซึ่งสถานรับเลี้ยงเด็กส่วนใหญ่เป็นสถานรับเลี้ยงเด็กขนาดเล็กยังขาดงบประมาณใน

ส่วนนี้ จึงทำให้ในจุดนี้ยังถือว่าบกพร่องไป

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับเจตคติต่อเด็กของผู้ดูแลเด็ก พบว่าอายุของผู้ดูแลเด็ก ($p < 0.05$) เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับเจตคติต่อเด็ก โดยที่ในกลุ่มอายุน้อยจะมีคะแนนเจตคติที่มากกว่ากลุ่มผู้ดูแลเด็กที่มีอายุสูง อาจจะเป็นเนื่องจากกลุ่มที่มีอายุน้อยเป็นกลุ่มที่เพิ่งเข้ามาทำงานในการดูแลเด็ก จึงทำให้กลุ่มนี้ยังไม่ประสบกับปัญหาในการดูแลเด็กที่มากเกินไปที่จะปรับตัวและแก้ไขได้ อีกทั้งยังมีประสิทธิภาพของร่างกายที่พร้อมที่จะทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเชียรศรี วิวศิริ⁽¹⁴⁾ ดังนั้นจึงทำให้ผู้ดูแลเด็กที่มีเจตคติที่ดีต่อเด็กก็จะมีปัจจัยด้านอายุที่อยู่ในกลุ่มที่น้อยด้วย

ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับเจตคติต่อการทำงานของผู้ดูแลเด็ก พบว่าสภาพสมรสของผู้ดูแลเด็ก ($p < 0.05$) ในกลุ่มที่สมรสแล้วจะมีคะแนนเจตคติในการทำงานดูแลเด็กที่มากกว่า ซึ่งผู้ดูแลเด็กที่สมรสแล้ว ล้วนแต่จะมีประสบการณ์ในการดูแลบุตรของตนเอง จึงทำให้เกิดการเจตคติที่ดีต่อการทำงานดูแลเด็กได้ ส่วนรายได้ต่อเดือนของผู้ดูแลเด็ก ($p < 0.05$) ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถส่งผลต่อการมีเจตคติที่ดี โดยในกลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนมากก็จะมีแนวโน้มของคะแนนเจตคติในการทำงานดูแลเด็กที่มากตามไป ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Herzberg⁽¹⁵⁾ นอกจากนี้ปัจจัยด้านจำนวนชั่วโมงในการทำงานต่อหนึ่งวันของผู้ดูแลเด็ก ($p < 0.05$) ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถส่งผลต่อการมีเจตคติที่ดีด้วยเช่นกัน โดยในกลุ่มที่ทำงานอยู่ในจำนวน 9 – 11 ชั่วโมงต่อวัน กลับเป็นกลุ่มที่มีคะแนนเจตคติในการทำงานดูแลเด็กที่มากกว่ากลุ่มที่ทำงานน้อยและมากกว่าจำนวนชั่วโมงดังกล่าว ซึ่งการทำการ ศึกษาในจังหวัดลำพูนที่เป็นจังหวัดที่มีโรงงานนิคมอุตสาหกรรม จึงทำให้ผู้ที่ทำงานเกิดความรับรู้วาระระยะเวลาในการทำงาน 9 – 11 ชั่วโมง ถือเป็นระยะเวลาในการทำงานที่เป็นปกติทั่วไป ประกอบกับการได้รับเงินตอบแทนในการทำงานล่วงเวลานี้ด้วยเลยทำให้ผู้ดูแลเด็กกลุ่มนี้มีเจตคติที่ดีต่อ

การทำงานดูแลเด็ก ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษานิคมพรหมย้อย⁽⁶⁾ ที่ทำการศึกษาคูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าการมีเจตคติที่ดีจะอยู่ในกลุ่มผู้ดูแลที่ทำงานจำนวนชั่วโมงที่น้อยกว่า 9 -11 ชั่วโมงต่อวัน

ส่วนปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กจากการประเมินของผู้วิจัย พบว่าระดับการศึกษาของผู้ดูแลเด็ก ($p < 0.05$) ในผู้ดูแลเด็กที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปจะมีคะแนนการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กมากกว่ากลุ่มอื่น เนื่องจากกลุ่มนี้จะเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาเกี่ยวกับทางด้านการศึกษาโดยตรง คือ ด้านปฐมวัย จึงทำให้มีความพร้อมในการที่จะปฏิบัติงานในด้านนี้มากกว่ากลุ่มอื่น ส่วนช่วงอายุของเด็กที่ผู้ดูแลรับผิดชอบ ($p < 0.05$) ก็ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็ก โดยช่วงอายุของเด็กตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไปถึง 3 ปี จะมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ต่ำกว่า 1 ปี เนื่องจากในเด็กที่มีอายุน้อย จำเป็นที่จะต้องมีการดูแลที่มากกว่า เนื่องจากยังมีการช่วยเหลือตนเองที่น้อยมาก จึงทำให้การดูแลเด็กจึงต้องมีการดูแลที่พิถีพิถันกว่า ส่วนรายได้ต่อเดือนของผู้ดูแลเด็ก ($p < 0.01$) ในกลุ่มที่มีรายได้ 5,000 - 10,000 บาทมีคะแนนในการปฏิบัติงานที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของประพันธ์ ทองสีดา⁽¹⁶⁾ ส่วนสวัสดิการที่ผู้ดูแลเด็กได้รับ ($p < 0.05$) ก็ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็ก โดยจะเห็นได้ชัดว่าการได้รับสวัสดิการจะส่งผลต่อการมีคะแนนที่สูงตามไปด้วย การศึกษาของ Herzberg⁽¹⁵⁾ ที่การได้รับสวัสดิการมีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานได้

อย่างไรก็ดี งานวิจัยนี้ยังมีข้อจำกัดในการแปลผลหรือการนำผลไปประยุกต์ใช้จำเป็นต้องเลือกนำไปใช้ให้เหมาะสม เนื่องจากการศึกษานี้เป็นเพียงการศึกษาภาคตัดขวาง และกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดลำพูนเท่านั้น จึงอาจไม่สามารถนำไปอ้างอิงกับประชากรที่ทำงานด้านนี้อยู่ในจังหวัดอื่น ๆ ได้ ดังนั้น ผู้ที่จะนำข้อมูลนี้ไปอ้างอิง ต้องพิจารณาลักษณะสังคมประชากรของกลุ่มตัวอย่างด้วย

อีกทั้งเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลมีแบบสอบถามที่ผู้วิจัยต้องทำการสัมภาษณ์และทำการประเมิน ซึ่งหากในการศึกษาครั้งต่อไปมีระยะเวลาที่เพิ่มขึ้นอาจทำให้ข้อมูลที่ได้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

สรุป

ผู้ดูแลเด็กมีเจตคติที่ดีต่อเด็กและต่อการทำงานดูแลเด็ก อีกทั้งผลการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก มีการปฏิบัติงานที่ดี ใกล้เคียงกับการศึกษาอื่น แต่อาจจะมีผลด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ที่ยังบกพร่อง ซึ่งเป็นด้านหนึ่งที่ส่งผลต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้ ดังนั้นผลการวิจัยครั้งนี้ อาจช่วยให้นักวิจัยที่เกี่ยวข้องนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เข้าร่วมวิจัยทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลที่สำคัญยิ่งต่อการศึกษานี้ และขอขอบคุณทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์สำหรับนิสิต ครั้งที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2554 ที่ให้การสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์

อ้างอิง

1. ศรีเรือน แก้วกังวาน. จิตวิทยาทั่วไป .กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.
2. สิทธิโชค วรานุสันติกุล.จิตวิทยาสังคม: ทฤษฎีและการประยุกต์?. กรุงเทพมหานคร :ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2547
3. กุศล สุนทรธาดา, อุไรวรรณ คณิตสุขเกษม, กาญจนา ตั้งชลทิพย์, สุรีย์พร พันพืง. สถานการณ์และองค์ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยประชากรและสังคมมหาวิทยาลัยมหิดล; 2542: 1-66
4. จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรณ.รายงานการทบทวนองค์ความรู้เรื่องเด็ก เยาวชน และครอบครัวใน

- ประเทศไทย.กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2540
5. Bandura A. Social Learning Theory. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall,1977.
 6. อูมาพร ตรังคสมบัติ. จิตบำบัดและการให้คำปรึกษาครอบครัว. กรุงเทพมหานคร: เพื่อฟ้าพรินติ้ง, 2540: 38-49
 7. ดวงพร หัวเมืองแก้ว. การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน สังกัดกรมประชาสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
 8. นิคม พรหมย้อย. ความพึงใจในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539.
 9. วรรณภา สุคนธ์รัตน์. การศึกษาการดำเนินงานเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยทารกและวัยเตาะแตะของผู้บริหารและผู้เลี้ยงดูเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็ก. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545
 10. ทัดดาว ลออวิโรจน์. ปัจจัยที่มีผลต่องานของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก. กรุงเทพมหานคร: กองวิจัยและประเมินผล กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2532
 11. Roy SC, Andrew HA. The Roy's adaptation model. San Mateo, CA: Appleton & Lange. 1991
 12. อังศุมาลิน ยืนบุญ. การดำเนินงานธุรกิจสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนที่จดทะเบียนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. [วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.
 13. Erikson EH. Childhood and Society. 13thed. New York: W.W. Norton, 1963.
 14. เขียวศรี วิวิธสิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ประสานมิตร, 2534.
 15. Herzberg F. Work and the Nature of Man. Cleveland, OH : Word Publishing,1966.
 16. ประพันธ์ ทองสีด้า. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในการดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547